

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Félsz évre 12 korona
Évi évre 24 korona
Negyed évre 6 korona
Egyes szám 16 fillér

POLITIKAI LAP.

Felolvas szerkesztő: * Szerkesztő:
ORLÁT KÁROLY. * DR. MÜLLER JÁNOS

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Zarándok u. 7.
 Telefon-szám: 174.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A mi kenyérünk.

Fekete rémek kusza rajzai foglalkoztattak még nem is olyan rég. Iri-iri nem mertük és ki merete volna, mikor a lélek és lelkiismeret erejének nagy adagja kellett ahhoz is, hogy beszéljünk róla, hogy terjesztjük, hogy higgyük, vagy ne higgyük.

A hír, mit szárnyra vett a mai időkben torzalkotásokra nagyon termékeny fantázia, a valóság magvából nőtt az ijsztó rémek nagyságáig. Igaz, hogy ez az ellátás nem mindig ment simán és zavartalanul, adódtak kisebb és nagyobb zökkenők. Igaz, hogy takarékoskodni kellett és hogy az idők ereje a pazarlóra is rákényszerítette a kenyérrel való gondos bőségtét. Igaz, hogy voltak valóságos napjaink. Igaz, hogy rekvirálni kellett. De az is igaz, hogy az ország lakossága erre a hónapra is megkapta teljes lisztmennyiségét és hogy a helyzetet ismerők véleménye szerint bonyodalmak ezen a téren nem merülhetnek fel az ezután következő hónapokban sem.

Háboru van. Ki merne hiteket tenni arra, hogy a kétszer kettő négy bizonyosságával következik be ez, vagy amaz a dolog. Bövel az hónap van még hátra az idej kenyérharcából, az új termésre kitűnő az időjárás és ha visszatekintünk az elmúlt hónapok eseményeire, ki meri megpróbáltatásként említeni, hogy a kétkézi munkások családtagjainak lisztadagját a 300 grammról leszállították, hogy a honorációrok napi 240 gramm helyett 180 gramm lisztet kapnak. Nem akarunk olyan hangot használni, mely hamis illúziók táplálására alkalmas. Nem fogunk bőségben élni ezután sem. De lehetetlen megilletődés nélkül szólni arról, hogy a helyzet egyre tisztább kialakulása szerint ezt a harcot az idén is megnyertük, ínség a tavasszal sem köszönt ránk, mert megadatik nekünk, ártatlanul szenvedőknek, nemesen türelmek, kitartóan bizakodóknak és elszántan harcolóknak mindvégig a mi mindennapi kenyérünk.

Es lelkiünkben nemes büszkeséggel és megdedzett szeretettel a mi áldott magyar földünk iránt gondolunk a nagy Albionra, amelynek buzát most a tenger terem, ahol vérszen pusztítja a termést az a rossz időjárás, amelyet tengeralattjáró-harcnak nevezünk. Vajjon van-e ember a hatalmas világbirodalom akármely zugában, aki bizakodással gondolhatja az elkövetkező hónapok kenyérharcára? Vajjon hiszik-e még, hogy a mi italunk az édesgyökér, étlünk a békacomb és frissen csak a levegőt mérjük, azt is kenyérjegyre, rosszul mérve és meghamisítva? Az ellenünk fordított fegyver most az ő mellüknek szegezve, védekezőnek, vergődőnek és a -- mellüket verik. A vihar a tengeren egyre erősödőben, siralmas sors lesz, ha bekövetkezik: a nagy Anglia melyről azt hitték, hogy a világ az övé, éhezni fog és a kicsiny, a szerény Magyarország ellátja fiait, sőt juttatni tud a szövetészeknek is.

Vértesi Károly.

1844—1917.

Sohasem akart terhére lenni senkinek. Még halálában sem. Budapestre utazott fel, mint rendszeren a megszokott időközökben, melegen búcsúzva gyermekeitől, barátaitól — és csöndben, néma halottként tért vissza az ő szeretett városába, Zomborba, hol február hó 25-én, délután fél öt óra körül a Rókus-tetőben helyezték örök nyugalomra. — Egy önzetlenül, melegen szeretni tudó emberbarátot temettünk el Vértesi Károlyban.

Nem törődött ő a lesajnáló mosolygásokkal, az apró, kicsinyes gúnyolódásokkal s bár talán lelke mélyén fáj neki a mai kor embereinek ez a gondtalan közbűsége, önteltsége, ő annál magasabban, fokozottabb, lelkes bizalommal munkálkodott.

Igy vált éredez a Schweidel József tábornok gyönyörű álló szobra, így teremtettem meg II. Rákóczi Ferencz nagy fejedelmünk ércalakját. — Erzsébet királynénk szobra a háború idők beállta miatt már nem kerülhetett a talapzatra, de a pénz-alap már háromnegyed részben együtt

van. Ez is Vértesi Károly műve volt. És hol van a sok egyesület, a melynek elnöke, létesítője volt? És az ő kedves menedékhelye, a „Vértesi Károly Asztaltársaság”. Itt a fehér asztalnál, bizalmas baráti körben folytak a lelkes, hévvel telj eszmecsere, a szociális életet érintő felolvasások.

Vértesi Károly azok közé a nemes lelkek közé tartozott, akik sohasem tudnak megnehezteni másokra, sohasem tudnak másokat megbántani, akik mindenki iránt őszinte bizalommal, igaz baráti szeretettel vannak eltelve s akik el sem tudják hinni, hogy a világon haszontalan lelkek is vannak, akik mások becsületes nyíltságából, önzetlen baráti szeretetéből gúnyt is képesek üzni, avagy éppenséggel azzal visszafelé.

Zombor városa kell, hogy mindenkor kegyelettel emlékezzen meg Vértesi Károlyról, aki az ő szülővárosát oly forró, oly igazi bensőséggel szerette. Mint író is jelentős, szépet alkotott. Az „Othon” irókönyvnek egyik nagybecsűt tagja volt és ez az illusztris kulturális és művészi kör ünnepelte meg Vértesi Károly iró munkásságának negyven éves jubileumát.

Pihenj csendesben, békében, te tiszteltreméltó, nemes emberbarát! Legyen neked könnyű a rög, mely rád borul és az örökvilágosságnak soha el nem muló fénye ragyogjon rád az előjövendő feltámadás órájáig! Emlékedet kegyelettel fogják megőrizni mindazok a sokak, akik tégedet tisztelni, szeretni, nagybecsülni és megérteni tudtak!

Jámbor Béla.

A március 15-iki ünnepélyt rendező állandó bizottság

az alábbi felhívást bocsátotta ki: Polgártársak! Testvérek! Közeleg a nagy, a szent nap, Márciusnak mindent besugárzó, ragyogó, fényes nagy napja! A hazaszeregetnek soha ki nem aluvó fenéges szikrája, mely a mai nagy idők titáni harcában lángolóan kell hogy lobogjon a nemzet minden egyes hű fiában, sugározza be égi fényként egész valónkat és forró hálaimát rebegetve a Gondviseléshez, gyermeki áhitattal emlékezzünk a letűnt nagy idők porladó nagyjairól. — Ah, úgy érezzük, nem fog most már a szívünk megremegni

a dísző mult emlékezése felett, nem kell már a szent esküvés, a büszke férfias fogadkozás, mert hiszen a hős nagyapák méltó unokái immár a harmadik tavasz fakadását öntözik forró, piros vérükkel, oroslánokként harcolva milliónyi ellenséggel, az édes haza szentelt régeiért! Büszke mosollyal, vig danával az ajkukon indultak drága fiaink a vérvirágos harczmezőkre, mert a hős nagyapák lelke szállt velük, hős regét susogva nékik a hazaszeretetről, dicső, nagy harczai tettekről! Oh, azóta sok ifjú ajkon nemült el a dal és fagyott meg a büszke lelkes mosoly...

De... tojtsuk vissza a fájó könnyeket... és kegyelettel emlékezve a letűnt nagy idők nagyjairól, egy benső, forró, és imában olvadóan egybe mindannyiunk lelke, könyörgőn kérvé: a mindenható Istent, hogy a mi drága, hős fiaink diadalmas, büszke örömmel lelkükben térjenek vissza mielőbb az őket epedve váró, édes otthonba! Úgy legyen!

Az ünnepély sorrendje: délelőtt 9 órakor a róm. kath. plebánia-templomban ünnepies istentisztelet, utána felvonulás II. Rákóczi Ferenc fejedelem szobrahoz. Délután 4 órakor a városháza nagy tanács-termében: 1. Ünnepi beszéd, mondja Horváth Dező polg. isk. tanár úr. — 2. „Műveltség”, költemény Szép Ernőtől, szavalja Krieg Margit k. a. — 3. Dalok (Órszem dala, Gyermekmese, Fehér fekete-rszek), Köblöczky zenekar kísérete mellett énekel Butkovits Maca k. a. — 4. Költemény, szavalja Hallósy Márta k. a. — 5. „Petőfi visszatér”, költemény Váradi Antaltól, szavalja dr. Müller János úr.

Felkértemek a t. háztulajdonosok, hogy házaikat zászlókkal felszítani, a t. hatóságokat és hivatalokat, nemkülönben a magyközsönséget, egyesületeket, testületeket és az összes tanintézetek és tanfolyamok tanuló ifjúságát pedig arra kéri a bizottság, hogy az ünnepélyen zászlóik alatt minél nagyobb számban megjelenjen sziveskedjenek.

Megfogyva bár, de törve nem — él nemzet e hazán!

Hafiafas üdvözléssel a Márczius 15-iki ünnepélyt rendező állandó bizottság.

Zsulyevits Ernő Jámber Béla
a elnök. jegyző.

VÁROSI ÜGYEK.

□ **A búza kiürítése.** Zombor sz. kir. város polgármestere közhírré teszi, hogy az országos közlekedési hivatal 9.100.1916. II. számú rendeletéből kifolyólag, érvényben tartásával ama rendelkezések, melynek értelmében a vámöröl malomok a búzát 80% erejű kötelesek kiüríteni, tehát minden leszállított métermiza — 2%-os keverékű — bubából a malomtulajdonos 70 kg. lisztet és 18 kg. korpát és hulladékot köteles kiszolgáltatni (10 kg. vámrá meg, 2 kg. pedig megengedett elporlással), ezennel elrendeltek még, hogy az örölitő felelnek a malomba megörölésre szállított gabonájá csakis zsákokban tartható és minden egyes tétel a fél névét, továbbá a zsák számot és súlymennyiségét feltüntető bárczával látandó el. A vámörölest végző malom telepén vagy rakárában semmiféle olyan gabonakészletnek nem szabad lennie, amelynek rendeltetéséről a vállalat felvilágosítást adni nem tud.

□ **Árlejtes tűzifára.** Zombor sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város részére az 1917/1918. gazdasági évben szükséges 1000 (ezer) köbméter kemény tűzifa biztosítása érdekében a városháza kis tanácstermében 1917. évi márczius hó 26-án délelőtt 10 órakor zárt írásbeli 1917. évi márczius hó 27-én délelőtt 10 órakor pedig nyilvános szóbeli versenytárgyalást tart, a melyre a résztvevni kívánókat meghívja. — Bánatpénz 1000 korona.

□ **Fém tárgyak beszoigáltatása.** A polgármester felhívja a közönség figyelmét a honvédelmi miniszter 950.1917. számú s egész terjedelmében közzétett azon rendeletére, mely szerint minden ott felsorolt vörös és sárgaréz, ón, ólom és ezek vegyületeiből készült fém tárgyak 1917 márczius hó 15. napjáig beszoigáltatandók — a néhány nap múlva közzéteendő helyen.

HIREK A növédelem

kérdése — tekintve a mai kor ezeryi káros kinövéseit — egyik legfontosabb szociális kérdés növekedet. Megmenteni idő előtt a nőt s különösen azokat, a kik a város forgatagában minden támasz, védelem és pártfogás hiányában az erkölcsi lecsúszásnak vannak kitéve.

Ezek a mi eselédnők, a jó, jámbor lelkű talusi leányaink, akik az ő jóhiszeműségüknek, korlátolt felfogásuknak és könnyenhiányosságuknak szoktak áldozatul esni és végleg elpusztulni.

Ezt a fontos és égető szociális kérdést karolta fel Pruhászka Ottokár püspök, a kiváló tudós főpap és nagy emberbarát, megalapítva a Szociális Misszió Egyesületet, mely máris érezteti ádvös hatását. Körülbelül már az egész országban állanak fenn ilyen leányegyletek, ahol a város vagy község eselédleányai vasárnap délutánonként összegyűlnek az ő „Casinó”-jukba, ahol erkölcsi oktatásban részesülnek, felolvasásokkal, mesékkel, az életből vett igaz történetekkel szórakoztatják az ő romlatlan, naiv lelküket.

Példás, erkölcsös viselkedésre, engedelmességre lesznek kioktatva, hogy kenyéradóik becsülését, bizalmát, sőt szeretetét kivívják. Zomborban is megalapította ezt a „Leányegylet”-et a misszió egyik igen agilis és rokonszenves tagja: Róna i Paula missziós testvér, aki az ő közvetlen, a lelkekre mélyen ható meleg beszédével és buzdításával máris figyelemreméltó czélt ért el. A „Leányegylet” élén városunk előkelő hölgyei felekezeti különbség nélkül állanak és lelkes odaadással fáradoznak, hogy a nemes czélú intézmény erős alapon nyugodjon. Dr. Eperjessy Béláné, Jolánka Vilmosné, Körmendy Imréné, özv. Papp Béláné szül. Jovánovits Ildikó, Radich Aladárné, özv. Valetkné és még több úrnó, aki úrleányok asszisztálás mellett fáradozik ezen — erkölcsi szempontból ítélve — igen jelentős intézmény sikeres fenntartásán. Róna Paula missziós testvér február hó 24-én és 25-én tartózkodott itt Zomborban, hogy meggyőződést szerezzen az általa szervezett egylet életképességéről. Ugy tudjuk, hogy a látottak teljesen kielégítették.

Amint hiteles oldalról értesülünk, ebbe a „Leányegylet”-be minden jó magaviseletű eseléd — vallásfelekezeti különbség nélkül — jóindulattal szeretettel fel lesz véve. Leányok bármikor jelentkezhetnek és semmiféle díjazással vagy más anyagi kötelezettséggel nem jár a felvétel.

Hunyor.

* **Sorozás.** Zombor sz. kir. város polgármestere közhírré teszi, hogy az 1800jeln. 18—1917 számú honvédelmi ministeri rendelet folytán Zombor sz. kir. város területén összeírt 1872. évtől 1891. évig bezárólag terjedő időben született népfölkelésre kötelezettek bemutató pótszemléje folyó évi márczius hó 14 és 15 napján a város tulajdonát képező s „Pokol”-nak elnevezett épület emeleti helyiségeiben a következő sorrendben fog megtartani: 1. Márczius hó 14-en (Szerda) az 1891. évtől 1876. évig bezárólag terjedő időben született zombori illetőségű népfölkelésre kötelezettek további az 1891. évtől 1872. évig bezárólag terjedő időben született s itt jelenkezett idegen illetőségű népfölkelésre kötelezettek. Ugyanezen alkalommal meg lesznek vizsgálva mindazon 1895—1899. évi születési népfölkelésre kötelezettek is, akik az eddig eirendelt népfölkelési bemutató vagy utó bemutató szemlén, illetőleg pótszemlén megjelenni tartoztak, de ebbeli kötelezettségüknek eleget nem tettek.

* **Gyász eset.** Súlyos veszteség érte dr. Margitai Valér zombori kir. törvényszéki bírót. Atyja, Margitai Péter mohácsi ügyvéd, a Ferenc József rend lovagja, Baranya vármegye t. főügyésze és a Mohács és Vidéke hatilapnak 35 éven át szerkesztője, a napokban Budapesten 72 éves korában meghalt.

* **Ellenséges repülők.** Mint értesülünk, abból az alkalomból, hogy a francia repülőgépek 700 kilométerrel a német front mögött bombákat dobtak katonailag védetlen városra, a katonai parancsnokságok számot vetettek annak lehetőségével, hogy bármily messzire esik is az Alföld a legközelebbi hadszíntértől (körülbelül 1000 km.) intézkedéseket fog tenni a lakosság megnyugtatása és védelme érdekében. Megnyugvással fogadjuk hatóságunk ez iránti intézkedését, a mit annál könnyebben tehetünk, mert az ily hosszú útra repülőgépek sem nagyobb mennyiségű, sem i agyobb robbanó erejű bombákat nem szállíthatnak, e czélna már nagy repülőgépekre van szükség, tulajdonképeni céljuk tehát a megfélemlítés, zürzavar és tüzokozás. A könnyű bombák ugyanis még a háztetőket sem ütik át, hanem amint a tetőhöz vagy valamely keményebb tárgyhoz csapódnak, felrobbannak s a szilánkok áttöréje már 50—60 méter távolságban megszünik. Aggodalomra tehát nincs semmi okunk ha légi támadás következnék be, de már most is jelezzük, hogy feltétlenül helyénvaló és kívánatos, hogy a községesség szorosan alkalmazkodjék és betartsa mindazon óvó rendszabályokat és figyelmeztetéseket, amelyeket a hatóság a védekezés tekintetéből megszab.

* **Köszönetnyilvánítás.** A Zombori Sportegylet vezetősége elmulasztatlan kötelességének ismeri, hogy ez uton is hálás és meleg köszönetet mondjon a Bácsmegeyi Agrár Takarékpénztár igazgatóságának abból az alkalomból, hogy a Sportegylet céljaira 300 korona örszszegyet adományozott. Az Agrár Takarékpénztár ezzel nem csak hűmanus és a közintézmények fölötti nemes gondolkodásának, hanem a szép és egyben igen jelentős fontosságú hivatást szolgáló sport iránti finom érzésének adta elismerésre méltó tanujelét.

*** A postai meghatalmazások megújítása.** A zombori postafőnökség közli, hogy a csomag és a pénzküldeményekre adott meghatalmazás érvénye február 28-án lejár. Az új meghatalmazásoknál nyilvántartási díj címén egy koronát kell fizetni.

*** Közös konyhák.** Báró Kürthy Lajos, az Országos Közéletlézési Hivatal elnöke rendeletben fölthivta a törvényhatóságok vezetőit, hogy a tüzelőanyagokkal és az élelmiszerekkel való takarékoskodás czéljából valamennyi rendezett tanácsú és törvényhatósági joggal felruházott városban közös konyhák létesítsenek. Amennyiben ennek nehézségei volnának, úgy a közéletlézési hivatal hajlandó a legmesszebbmenő támogatásra. Újvidéken már felállítottak egy ilyen közös konyhát.

*** Lányi Mór utódja Szabadkán.** Szabadkai jelentés szerint a Délvidéki közgazdasági banknál Lányi Mór utódja Hahn Miklós dr. lett, a kit már kineveztek vezérigazgatónak.

*** Talált tárgyak.** A zombori rendőrség közhírré teszi, hogy egy aranylánc és több pár új sarkantyú találatot. A jogos tulajdonosok ezt a rendőrségnél átvethetik.

*** A középiskolák hadiértelessége.** A kultuszminiszter rendeletet intézett a felsőkereskedelmi iskolákhoz, a melyben elrendelte, hogy a közép- és osztályt végző alkalmasnak talált tanulóknak az osztályi bizonyítvány február 28-án kiadandó s részükre március 1-től számlálandólag hat heti tanfolyamot állíttat fel, amelynek végeztével érettségi vizsgálatra bocsátandók. Ezeknek a tanulóknak bevonulási idejét április 18-ra késztették el március 10 helyett. Erre a hat hetes tanfolyamra jelentkezhetnek azok a katonák is, akik a közép- és osztályról akár nyilvános, akár magánvizsgálaton bizonyítványt nyertek. A katonai szolgálatban lévő jelöltek — tekintettel az utazási nehézségekre — március 10-ig felvehetők a tanfolyamra. Azonos tartalmú rendeletet kaptak a középiskolák igazgatói is.

*** Liszt jón.** Szabadkáról írják: Több heti keserves kukoriczakenyér után végre reménye van a lakosságnak arra, hogy buzaliszti-kenyeret ehetik. A város Topolyáról, Bácsalmásról és Vepődről több vaggon lisztet kapott, a melyet a városi üzletben fognak kimérni.

*** A korpa.** A Korpaközpont hétfőn terjedelmes levélben értesítette a polgármestert, hogy mindazoknak a nagygarádnak, akiknek korpára szükségük van, a gazdasági felügyelő által kiállított utalványt be kell mutatni a központnak. Ezután törtenhetik csak a korpa kiutalása. A kisdarék részére a malmokban összegyűlt korpamennyiségből utal ki a Korpaközpont bizonyos mennyiséget több kiskereskedőnek. A legutóbb tapasztalható korpábanynak az volt az oka, hogy a malmok kevesebb korpát termelnek.

*** Rekvirálják a kilincseket.** A hivatatos lap szombati száma rendeletet közöl a felszerelt ajtóveretek hadi élelmei való igénybevételéről, kiscseréléséről és beszolgáltatásáról. Az igénybevett veretek a következők: 1. Kilincsek és gombok; 2. Kilinczroszák; 3. kulcslyukpaizok; 4. zárpaizok és 5. ajtófogantyúk. A kiscseréléssel megbízott vállalatok vagy szervek alkalmazottaikat igazolvánnyal látják el, hogy a vállalat a kiscserélés végrehajtásával meg van bízva. A kiscserélési munka megkezdését előre ki kell hirdetni. A kiscserélő vállalatok vagy szervek alkalmazottainak az épületbe, lakásba, üzlethelyiségekbe való belépését mindenki köteles megengedni. A rendelet ellen vétők elzárással büntethetők.

*** A felmentett fűtők és gépezetek behívása.** A hadügyminiszter legújabb rendelete az, hogy eddig felmentve volt hivatásos s nem hivatásos gőz- és motoresplőgépészeket és fűtőket katonai szolgálatra hívja be. Az eddig szabadságot élvezett gőz- és motoresplőgépészek és fűtők a behívásról szóló hirdetés megjelenésétől számított 24 óra alatt törvényes következmények terhe alatt okvetlen csapattestükhöz bevonulnak.

*** A heregezési postahivatalnál** folyó évi február hó 10-én feladott 300 darab egyezer koronás bankjegyet tartalmazott, 300000 korona értékű csomagot eddig ismeretlen tettes eltaláljonította. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter tízezer (10000) korona jutalmat tűzött ki annak, aki olyan adatokat szolgáltat a nyomozó hatóságoknak, amelyek révén a tettes kézrekerül és az eltaláljonított összegnek legalább nagyobb része is megtérül. Aki olyan adatokat szolgáltat, amelyek alapján csak a tettes és aránylag kisebb összeg kerül kézre, az háromezer (3000) korona jutalomban fog részesülni.

*** Sertéshizlalás ételkulladékkal.** A Közéletlézési Hivatal elnöke leírta a vármegye alispánjához, miszerint a nehéz élelmiszeri viszonyok közepette számottevők a magánháztartásoknál, kórházaknál és egyéb közintézményeknél, valamint a vendéglőknel és hasonló üzleteknel az ételmaradékok, konyhai és asztali hulladékok, amelyek ma szemét gyanánt kárba vesznek, holott különösen a sertések takarmányozásában, sőt hizlalásában értékesíthetők volnának. Ha közegészségügyi szempontból méltányolja is azokat az okokat, amelyek a házi használatok tartásának megengedését a városok belső területén akadályozzák, viszont úgy látja, hogy a külső városrészekben ez a lehetőség meg van és csak az organizáció szükséges hozzá, hogy a város összegyűjtse ezeket a hulladékokat, a perifériák lakosainál értékesítse és így a fogyasztás érdekeit előmozdítsa. Erre annál inkább szükség van, mert a sertések hizlalására szükséges tengerit és árpat a szűkös viszonyoknál fogva nagyrészt az emberit táplálkozásra kell igénybevenni. Felhívja az elnök az alispánt, hogy ebben a tekintetben mielőbb tegyen javaslatot.

*** A Vasárnapi Ujság** február 25-iki száma sok érdekes harctéri képek kivül, a melyek bemutatják a mindenfélre harctéreinken folyó életet, ritka szép képekben mutatja be a Nemzeti Múzeumban rendezett koronázási emlékkiállítást. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Szabolcska Mihály verse, Szőlősi Zsigmond tárcája, Braun Lily regénye. Egyéb közlemények: Szurmay Sándor honvédelmi miniszter képe, czikk a német lovagrendnek a háborúban tett szolgálatairól s a rendes heti rovatok: A háború napjai. Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás, stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyed évre öt korona, a Világkrónikával hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Nép Lapja a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 K 40 fillér.

SZÍNHÁZ.

A délvidéki szinikertület új igazgatójelöltje.

A délvidéki szinikertületre pályázatot irtak ki, amelyre Bruckner László, a győri Kisfaludy-színház karnagya is részt vesz. A Színházi Élet közelmult száma hozza az agilis, fiatal zeneszerző arcképét és a következőket írja:

„Négy évvel ezelőtt új név jelent meg a győri színház operett-színlapjaia: — „karnagy: „Bruckner László.“ És a Kis király premierjén fiatal, ambícióval telt karmester vette kezébe a dirigens-pálcát és attól kezdve Győr után Pécsért, majd más vidéki nagy városokban, most pedig már két év óta a győri Kisfaludy Színházban működik a közönség és a sajtó osztatlan elismerése mellett Nagyratörő tehetsége mint zeneszerző is hamar megismertette a publikummal; amellyel, hogy a bécsi zeneakadémián kiváló sikerrel tette le a karmesteri vizsgát, mint bankhivatalnok még, Szegeden — szülővárosában — pályája legkezdetén komponálta Faragó Jenő librettójára „Senki leánya“ című operettjét, amely a fővárosi körökben élénk feltűnést keltett. A darabot a Népopera legatá el bemutatóra, azonban a közbejött háború megakadályozta a színpadra vitelt. Azóta tavaly a győri színházban aratott a darab kasszasikert és komoly zenekritikusok részéről szinte dicsőretet és elismerést. Most készül a bemutatóra a Buda—temesvári színtársulat. Ezenkívül Herkardt Hauptmann színjátékához, a Hamneléhez irt kisérő drámái zenét, a melyet az összes osztrák és német színpadok megvettek előadásra. Dalokat és szanzonekat (dr. Patek Béla, Faragó Jenő, Kárpáti Endre szövegére) számosat zenésített meg, azonkívül most készül második operettje, a „Gyémántasszony“ című daljáték, a melynek pazar szövegkönyvét Ausztriában élő magyar librettista, Polgár Rezső irta.

Azonban összes szerzeményei között legjelentősebb az a gyászinduló, a melyet I. Ferenc József királyunk halála alkalmával komponált a magyar és osztrák himnuszok motívumai alapján. A nagy katonazenakarra, színonikus zenekarra és rogarára harmonizált „Trauermarsch“ ot öfelsége, IV. Károly király kabinetirodája kegyesen elfogadta és öfelsége elé terjesztette.

A nagytehetségű muzsikusz karrierjében egyébként rövidesen lényeges fordulat fog bekövetkezni. Mint értesülünk, a délvidéki szinikertület igazgatósára pályázik és pedig alapos reménységgel. Zombor, Nagybecskerek és Lugos városok színiügyi bizottságai meglegedékléssel fordultak a rutinos, minden tekintetben rátermett igazgatójelölt felé, akiről a Délvidék közönsége is biztosra veszi, hogy igazgatása alatt a magyar színművészet e végváraiban az igazi nemzeti művészet fog szőgvő jutni.“

A Török Vörös Félhold képeslevező lapjai 20 fillerért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

Házaladás.

Juhász-utca 7. számú ház, 3 utcai szoba, mellékhelyiségekkel, két nagy rak-tárral és sóárudával együtt szabadkéből eladó.

Cím: a kiadóhivatalban.

NYILTTÉR. *)

Kitűnően megvéd a

sokeféle infectiozus bajtól; a pusztító gránitcsatlakódástól fakad. Több epidémiaért lényegesen bevált.

*) Ezen rovat alatt közzétettéknél nem vállal felelősséget a Szerk.

Nemzetközi

Halottszállítási Iroda

BUDAPEST, VI. Andrassy-út 11.

Telefon 167-30.

Exhumál gyorsan és olcsón.

Minden felvilágosítást készséggel ad.

Egyetlen szappanpótlék a

„DOB”-jeggű Kaolin-szappan

mely illatos, habzó, száraz, sima, 50 kg-os láda 250 db 50 korona excl. csomagolás helyt Budapest. Megrendelésnél ládánként 15 korona előleg okvetlen beküldendő. Mintát nem küldünk! Kipróbálásra és népszerűsítésre 5 kilogrammos postacsomagok állanak rendelkezésre 10 korona előleges beutalás ellenében, beleértve a láda és postadíj is.

Előlegnélküli ládarendeléseket és utánvételeket, postacsomag megrendeléseket nem teljesítünk.

Bardócz és Társa, Budapest
V., Balaton-u. 12.

•• Egyedárusítók és képviselők kerestetnek. ••
10 láda vételénél 10% áruarabatt!

Schwarz

József és Társa
— BUDAPEST —
Vilmos oszár u.
53. sz. (saját há.)

MŰSZAKI UNIVERSUM
(Alapítva 1884.)

Legkötünőbb beszerzési forrás:

gépek, szerszámok, sz. jak, elajok, zsladékok, bá mifele cikkek

ÖSSZES IPARI, GAZDASÁGI ÉS HÁ I CELOKRA

Szövegnyelv: ÚSZÓ, BUDAPEST.

Miért használja

minden takarékos háziasszony a vegyvizsgáit és orvosilag kitűnő tap-zernek ajánlott

FISCHER-féle

folyékony pótkávét?

Mert:

I. Soha sem ivott még olyan jó kávét, mint amilyen Fischer-féle pótkávéval készült.

II. A Fischer-féle pótkávéból csak feleannyi kell, mint a cikória pótkávéból.

III. Ha a Fischer-féle pótkávót használja, csak féleannyi pótkávéra és az édesítéshez csak feleannyi cikorra van szüksége, mint ha más pótkávót használna.

A Fischer-féle folyékony pótkávéval készült kávé egészségesebb, jobb ízű és a mindennapi kávéja feleannyiba kerül.

Kapható minden jobb fűszerüzletben.

Fischer-féle folyékony pótkávégyár Budapesti főgyár telepe viszonylatban: Budapest, I., Attila-út 28. szívesen áll rendelkezésre.

Steckenperd-liliomtelszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a/Rbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szépítő ellen való elismerés halásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fő annulhatatlanságáért. Ezenről elismerőlevél! Sok legnagyobb kifizető! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomatékosan a Steckenperd védőjegyére és a cég helyes nevére! Durabja 1. — K-ért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzetekben stb.

Hasonlóképpen kiűnő Bergmann Manera hímőkémj- (80 fillér egy tubus). Kifűnő szer. női kezek gondozására.

Philipp Lipót

BUDAPEST
KIRÁLY-UTCA 78. SZÁM.

Ajánlom előnyösen: **nyera-, kenő-, henger-, motor-, hajtó- és égő olajokat, petr. oleumot, benzint, hensolt, manillát, raffiát, rézgálicot, mindennemű műszaki és gazdasági cikkeket.**

Szükséglete beszerzése előtt szíveskedjen cégemet ajánlattételre felhívni.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Kiváló tiszteltettel

Philipp Lipót.

Dr. Palócz

k. egészségügyi tanár, v. kórházi specialista orvos

Budapest, IV., Károly-kő-út 2. sz. sok évi orvosi specialis praxisa folytán teljes biztos-aggal, felismeri és kigyógyítja egy férfiaknál, mint nőknél a titkos- és nemi betegségeket, valamint az azokból származó összes bajokat. Rendel. hétköznapokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válasz-bélyeges levélre szívesen ad díjtalan felvilágosítást afelől, hogy otthoni kurával hogyan szabadulhat meg gyökeresen a bajától.

Hadisegély bélyegét

minden mennyiségben veszek. A mostani új kiadású 10 és 15 fillérest (hadakozó katonára rajzzal) 1 K 60 fillérért százankint. A II. kiadású hadi (rövid hadi) 1 koronásért 60 fillért, 2 koronásért K 120 at, 5 koronásért K 360 et és az 5 és 10 filléresért 1 koronát, a többi fel nem említett hadibélyegért fél névértéket fizetek. Csak is lezatatott és ár nem lyukasított bélyegeket kérek. Az érte jóró pénzt azonnal küldöm. Koronázási bélyegeket tisztán és lebélyegezve szintén minden mennyiségben veszek. Ajánlatokat kérek ezekre a józán ár megjelölésével. **Rozsányi Béla Budapest** Mehmed szultán út 15. könyvkereskedésében.

A c-odás hadású FÖLDÉS-féle

MARGIT-SZAPPAN

a modern szép-érgapolásnál nélkülözhetetlen.

Ezen teljesen lugmentes, legfinomabb növényzajokból készült, kellemes szagú, kitűnően habzó szappan igen kiadó, mert is oszladi használatra a legalkalmasabb.

Bőr-impulst

eltüntet sepiőt, málfólt, miltosszort, pattanást. A pórusokat alaposan kitisztítja s biztos és gyors hatás folytán ugyszólván

a bőr tisztáltságát, úgy hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak. Világibbá pedig annak köszönhető, hogy egyszerű mindeukra alkalmazja

a sepiőket.

Árn 1-0 kor. Kapható minden gyógyszerárban s drogm-kereskedésben. Haszná-lyáló Margit-C éme 120 ó 2 — Kéts 16-lyelken, M. rgtl-Pouder K 120 Gyártja:

Földes Kelemen **gyógy-szerész** Arad.

Pezsgődugót

használt, azonban nem töröttet, veszek bármily mennyiségben, előzetes tudakozódás nélkül, utánvétellel, darabját 20 fill., úgyszintén használt palackdugót kgr. 4 korona.

Veszek új dugót is, de csak miata beküldése esetén.

Robicsek Adolf

parafadugógyár.

BUDAPEST, Nefelejts-utca 15. szám.

Segítsük a hadbavonultak családjait és az elesettek hozzátartozóit!

1925. sz. 1917.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. József

Országos vásár
folyó évi március hó 15. és 16-án
fog megtartani.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra március hó 15-étől esütörtökön reggeli 5 órától kezdve van megengedve.

Temesvárrott, 1917. január hó 25-én.

A városi főkapitányságtól:

Dr. Mikes Gábor, lb. főkapitány.

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
Gőze-épió garnitúrákat
Magánjáró lokomobilokat
C-ép/őszekrényeket
Esztergapadokat
H-er-fejűket
Elevátorokat
Motorokat
Gőzokékat és
Gőzkazánokat

Javított állapotban vásárol-
nak készpénz-fizetés ellenében
Friedrich Testvérek
GÉPGYÁRA TEMESVÁR.

Ruggyanta bélyegzőket,

részecsétanyomót, felirati táblá-
kat, dombornyomató vignetttáblát,
névjegyeket és levélpapírokat a
legjobb kiviteiben és jutányos áron készit

Geduldiger Hugó

ruggyanta-bélyegző és vignette-gyár
Budapest, VI., Váci körút 17. sz.

Vizsgákra

a polgári iskola, gimnázium, keres-
kedelmi iskola stb. minden osztá-
lyból, **érettségire** előkészit leggyor-
sabbban a **Zsoldos tanintézet**
Budapest, VII/14. Dohány-utca 84.
Telefon 32-40. : : : : :
Díjazás csakis eredményes vizsga után.
Fiuinternátus.

SZEKSZÁRD város

határában levő

22 hold hegyi szőlő,

melyből egy rész beültetésre is alkalmas,
nagy prés és lakóházzal,

továbbá a hozzávaló összes felszerelési
cikkeivel együtt, család körülmények
folytán, jutányos áron

azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Molnár M.**
Szekszárd, Széchenyi u. 175.

MEGHÍVÓ

a Délvidéki Közgazdasági Bank R.-T.

igazgatósága a Szabadkán 1917. évi március hó 4-én délelőtt fél 11
órákor az intézet székházában megtartandó

XXV. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az 1916. üzletévre vonatkozó igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése, mérleg, nyereség és veszteség-számla meg-
állapítása, határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
3. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság részére szóló felment-
vény ügyében.
4. Igazgatóság javadalmazásának megállapítása az 1917. évre az alapszabályok
22. és 23. §§-ai értelmében.
5. A választmány kiegészítése.
6. A közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két részvényes megjelölése.
7. Netaláni indítványok. (Az alapszabályok 15. §-a értelmében.)

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen megjelenni és szavazati jogukat gyar-
korolni óhajtják, tartoznak az alapszabályok 10. §-a értelmében a közgyűlés megtartását
megelőző 3 nappal a részvényeket az intézet pénztáránál Szabadkán, vagy a zombori és
bácskossuthfalvi fiókintézetek pénztáránál, vagy a Magyar Általános Takarékpénztár r.-t.-
nél Budapest V. József-tér 14., a Magyar agrár és járadékbank r.-t.-nél Budapest V.
Nádor-u. 16., a közgyűlésen való szavazati jog gyakorlása céljából letétbe helyezni. A
letett részvényekről kiállítandó elismervények a közgyűlésen való megjelenésre igazolót
jegyül szolgálnak.

Vagyon Az 1916. évi huszonötödik üzletév mérlege Teher

Pénzkészlet	236155.78		Részvénytőke	3000000.—	
Pénzintézeteknél elhelyezve	5353461.71	5589617.49	Tartaléktőke	1000000.—	
Váltók:			Értékpapír árfolyam ingado- zási alap	270000.—	
Személyi hitel.	4773462.12		Ingatlan értékcsök- kenési alap	15000.—	4285000.—
Jelzálog. bizt.	4621061.—	9394523.12	Nyugdíjalap		206364.30
Kötvénykölcsonők:			Betétek		20901249.68
Jelzálogkölc. 15070549.49			Hitelezők		1135509.24
Közs. kölcs. 3339177.28			Engedményezett kölcsonők		
Kezess. kölcs. 11412.—		18421138.77	Jelzálogkölc. 14102201.75		17441379.03
Adósok:			Községi kölcs. 3339177.28		
Jelz. fedezettel 4158291.98			Fel nem vett osztalék		2193.—
Értpapir fedez. 1664341.15			Jelzálogkölcsonőkből vizs- zatarolt összegek		9683.22
Egyéb fedezett. 696593.20		6519226.33	1917. évre előre beszedett váltó és jelzkölcs. kam.		288852.62
Értpapírok és függő kamaf.		3046020.51	Nyereség:		
Parcellázási műveletek		589419.76	Áth. 1915. évről 17538.41		410288.50
Kossuth-utcai székház		615000.—	Folyó évi nyer. 392750.09		
Felszerelés		25000.—			
1917. évre előre fizetett en- gedmény kötvény és hát- ralékos kamatok		480573.61			
		44680519.59			44680519.59

Kiadások Üzleteredmény számla Bevételek

Kamatok:			Nyereség áthozat 1915. évről	17538.41
betétek és engedményezett jelzkölcsonők után	1568718.53		Kamatok:	
Intézési és tőkekamat adó	112565.27		leszámított váltók, jelzálog kölcsonők, folyószámlák, előlegek és egyéb kölcso- nők után	1961685.85
Üzleti költségek	73611.36		Értékpapír kamat	169738.26
Tiszti fizetések, lakbérek, drágasági pótlék, tisztelet- díjak és szolgálk illetményei	136174.13		Ingatlan jövedelem	81486.09
Leírások	29995.47		Jutalékok, biztosítási és egyéb tisztelet eredménye	100904.65
Tiszta nyereség	410288.50			
		2331353.26		2331353.26

Szabadka, 1916. december 31-én.

Az igazgatóság.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk:

A Délvidéki Közgazdasági Bank R. T. felügyelő bizottsága.

A Bácsmezei Agrár-Takarékpénztár részv.-társ. 1916. évi mérlege.

V a g y o n :			T e h e r	
Készpénz		141717 91	Részvénytőke	1500000 —
Váltók: bankszerű váltók	729866 20		Tartalékalap	500000 —
jelzálogilag biztosított váltók	3736003 —	4465869 20	Betétek: takarékkönyvecskékre	7430986 11
Jelzálogkölcsonők		4715197 47	folyószámla betétek	4831876 70
Értékpapírok		2883718 70	Engedményezett jelzálogkölcsonők	4172227 50
Előleg hadikölcson kötvényekre		1864916 67	Hitelezők	396515 09
Pénzintézeteknél elhelyezett követelések		2915339 88	Fel nem vett osztalék	1120 —
Adóssók		1964022 75	Átmenő tételek	44292 68
Befizetés a Pénzintézeti közp.-nál jegyz. üzl. részekre		6400 —	Egyenleg mint nyereség	230445 35
Jelzálogkölcsonők hátralékos törlesztő részletei		150280 85		
		19107463 43		19107463 43

Zombor, 1917. február hó 25-én.

A könyvelésért: Szabó Lajos, igazgató.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G :

Barta Arnold s. k., Bárány Zsigmond s. k., báró Madarassy-Beck Gyula dr. s. k., Dr. Dungserszky Gedeon s. k., Koczár Zsigmond s. k., Somogyi Kornél s. k., Dr. Konyovits Dávid s. k., Dr. Molnár Károly s. k., Scultéty Ferencz s. k., Szemző Gyula s. k., Tárcazy Dezső s. k., Városvy Károly s. k.

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G :

Szemző Károly s. k.,
elnök.Kellner Dezső,
hadbavonult.

Dr. Baltház Béla s. k.,

Szávost Sándor s. k.

3689/kig. 1916. szám.

Pályázati hirdetés.

Tiszakálmánfalva községben üresedésben levő községi **jegyzői** állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket nálam 1917. évi március hó 5-ig annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása áll:

1. Szabad lakás 1 hold beltelekkel.
2. Készpénzfizetés évi 1200 korona.
3. A községtől 5 hold szántóföld haszonélvezete.
4. Az államkincstártól szintén 10 hold szántóföld haszonélvezete, melynek időleges haszonélvezete személyhez van kötve, ezért a megválasztott jegyzőnek külön folyamodni kell.

A földek állami adóját és illeték egyenértékét a jegyző fizeti.

Tittel, 1917. évi február hó 16-án.

Milits János
hely. főszolgabíró.

VISZKETEKSÉGET

zúht, eümmört lebiztosalban elmulasztja a **BARNA ZSIR** kis tégely K 160, nagy tégely K 3, családi adag K 9, utasítással rendelhető: **Dr. Fesch E.** „Korona“ gyógyszerházból, Győr.

Fényképnagyításokat

aquarellek, tu- és olajképeket legfinnysebben szállítunk. Ár-gyék ingyen. Képviseleket alkalmazunk.

R A F A E L

arcfépészeti műintézet és labororium
Budapest VII., Rakoczi ut 24. — Telefon
József 28 65.

Ügyes gazda

a mezőgazdaság minden ágában teljes egészében szorgalmas, keresetét egy nagyobb gazdasághoz meelőbbi belépésre.

Több érdekelt is felvétetik.

Kérvények intézendők

Centralverwaltung der Gräfl.
Khuensichen Herrschaft in Nasvár
(Slavonien.)

„Hungária“-fürdő ZOMBOR.

Güzfürdő:

Uraknak: naponta reggel 6-ól d. u. 1 ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig d. u. fél 2 óráól 6 ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyakozemvágo a fürdőben.

A kádfürdöket hölgyek és urak minden nap vasárnap délután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan feiss víz.

Biebert János
bélő.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Eladó birtok.

Baranya megye, pécsváradi járás, Maráza község határában lévő 163 hold (1000 □-öi) szántóföld
12 „ „ rét

180 holdból álló **Legler-pusztá**, szabad kézből eladó. A birtok egy tagban van, emeletes lakóház és szükséges melléképületekkel. Jelenleg saját kezelésben van. Bővebbet a tulajdonosnál. **Legler Péter** Maráza pusztá, u. p. Pü-pöklak.